

Annuario della universita cattolica del sacro Cuore anno accademico 1924/5. IV° della fondazione 1° dal giuridicio riconoscimento Milano, Societa editrice »Vita e pensiero«.

Ovaj godišnjak opsiže u velikoj osmini 489 stranica. Prikazuje iscrpivo postanak, ustroj i razvoj katoličkog sveučilišta u Milanu. Nakon 3 godine djelovanja, priznala mu je država pravo javnosti kao slobodnom sveučilištu, za razliku od državnih ili takovih, koje su državi samo djelomično na teret.

Iz govora rektora O. Agostina Gemelli saznajemo da prvi članak statuta ovog univerziteta naglasujući cilj njegov naročito ističe, da mu je zadaća: »pridonositi razvoju znanosti te pripravljati mlade ljude za znanstveni rad, za javnu službu i slobodna zvanja višom obrazobrazbom, koja tomu odgovara i moralnim odgojem osnovanim na principima katolicizma«. Saznajemo, da vlast nije ovaj članak odobrila bez naročitog krzmanja. Njezini su ljudi u većini iz redova onih, kojima je u srž prodrila predrasuda da nema slobode nauke tamo, gdje vladaju Kristovi principi.

Ne bi ni kod nas išlo bez sličnih prigovora. Na sve takove već zastarjele i sto put iznesene prigovore odgovara rektor Gemelli: univerza ne ispunja svoje zadaće, ako nije žarište narodnog života, čuvar misli, kako za prošlost tako i za budućnost... veličine jednog naroda, koja kulminira u misli, u nauci, u tradiciji, u shvaćanju svijeta i života. Većina je modernih univerziteta u jednoj strašnoj dekadenci: daju svojim slušačima izvjesni kvantum pozitivnog znanja, činjenica, formula i

i pojmova — ali ne odgajaju od njih ljude.

Univerza presvetog Srca Isusova hoće da bude nastavak onih glasovitih talijanskih sveučilišta u srednjem vijeku, iz kojih su izlazili ljudi snabdjeveni ne samo savremenim znanjem nego i shvaćanjem, koje odgovara jednom visoko obrazovanom čovjeku. Zato si sveučilište presv. Srca ne da uzeti najmoćnijeg faktora u odgoju čovjeka: kršćanskih principa.

Rektor Gemelli s naročitom pouzdanošću i jačinom naglašava: »Questo sarà il segreto della nostra riuscita!« O neuspjehu on ni posumnjati ne da!

Sveučilište njihovo ima za sada 2 fakulteta: juridički i filozofski. Na juridičkom se može postići laurea iz prava i iz socijalno-političkih-ekonomskih znanosti. Na filozofskom iz književnosti i filozofije. Broj studenata određuje senat svake godine. Tako ih je na oba fakulteta 1924/5. godine bilo 225. Razlog je u tom, što se profesori ne zadovoljavaju samo predavanjem, nego smatraju i odgoj temeljnom značajkom svog rada. A taj se odgoj kraj prevelikog broja slušača ne da provesti.

Tako je ujedno odbijen prigovor onih, koji su govorili tobože o konkurenciji drugima sveučilištima po Italiji, renomiranim po svom radu i značenju.

Profesora ima: na juridičkom fakultetu 36, na filozofskom 39, uključivši amo i docente, suplente i asistente.

Akademski godina 1924/5. počela je 11. siječnja, a svršila se 18. srpnja. Prvi semetar trajao je od 11. I. do 4. IV.; drugi od 15. IV. do 27. VI.

Na juridičkom su fakultetu promovirali 5, a na filozofskom 4.

Većinu stranica ovog sveska ispunjavaju uvodna predavanja pojedinih profesora iz raznih struka (str. 21.—263.). Ističem prodavanje prof. Giovanni Soranzo: *L' unita medioevale* o značenju srednjeg vijeka, njegovom karakteru i odnosu prema novom vijeku; prof. Paolo Rotta: *Platone e la filosofia perenne* i prof. Marcella Boldrini: *Il principio di popolazione di Giovanni Pietro Süßmilch*. Štampani su podjednako na str. 307.—374. svi izvještaji komisija u stvari popunjavanja profesorskih stolica, u kojima se kvalificira sposobnost i ocjenjuje znanstveni rad pojedinih kompetenata. Iz ovog se pregleda vidi, s kolikom se skrupuloznošću postupa kod popunjavanja pojedinih stolica.

Publikacije znanstvenog rada profesora istaknute su na str. 277.—293., a one univerziteta na str. 293.—296.

Statuti e regolamenti opsižu str. 409.—467. Istaknut je i uređaj biblioteke, laboratorija, seminarija i pojedinih instituta.

Iz čitavog se ovog preglednog materijala opaža kakovom je velikom brigom priveden u život ovaj zavod. Ali se vidi, da je u tom organizmu životne snage. Najbolji odgovor onima, koji drže, da katolicizam nema više što da kaže u naše doba. Ujedno najbolji putokaz, kakovim putem valja udariti, da se spasi tečevine kulture i osigura pobjeda duha nad materijom.

Dr. A. Živković.

Урош Петровић. За сваки дан. Са предговором Слободана Јовановића. Издање књижарнице С. Б. Цвијановића у Београду 1926, 8°, стр. XIV. + 64. Цијена 20 динара.

Iz predgovora Slobodana Jovanovića saznajemo, da je Uroš Petro-

vić jedan rano umrli profesor beogradskog univerziteta (1880.—1915.) i da je ovaj njegov književni rad prvobitno bio štampan u Srpskom književnom glasniku god. 1914. pod istim naslovom. G. Jovanović izražava mišljenje čitavog srpskog učnog društva, kad odaje naročito poštovanje ličnosti pokojnog Uroša Petrovića i veliku cijenu njegovim razmjerno sitnim radovima.

Doista ove bilješke, savjeti za svaki dan, preštampane u posebnu knjigu, bit će lektira kakova se rijetko nalazi u naše dane. Savremeno srpsko društvo, a naročito omladina nek primi ove zrele misli mladog pisca kao oproštajni memento pokojnikov: na koji se način stvaraju karakteri ljudi u životu. Razmažene i razburkane duše savremene generacije trebaju ovakovih misli. Ne iznosi se u njima nikakva novost. Stara istina: da je duh jači od materije i da je umjetnost života: unutarnji smiren i sreden čovjek. Da je život borba, u kojoj pobjedu odnosi onaj, koji samoga sebe nadvlada. I zato, da se treba svladavati *svaki dan*... jer posao i misao svakog pojedinog dana formira polako duh čovjekov. Stvara iz njega ili mekušca ili jakog individua.

U glavnim izvodima »O vaspitanju samoga sebe« (str. 9.—45.) vodi autora Goetheova riječ iz Fausta: *Entbehren sollst du*... U njima se na mnogo mjesta iznose elementarni principi kršćanske nauke o duhovnom životu. Načela, koja kršćanstvo uosi u svojoj tradiciji i svojoj aplikaciji na život od vremena sv. Pavla i sv. Jeronima do današnjeg dana. Moderni od kršćanskih izvora otuđeni svijet mora eto da od Goethea čuje ono, što je osnovna nit Kristovih uputa u evanđelju. I neka ih —